

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

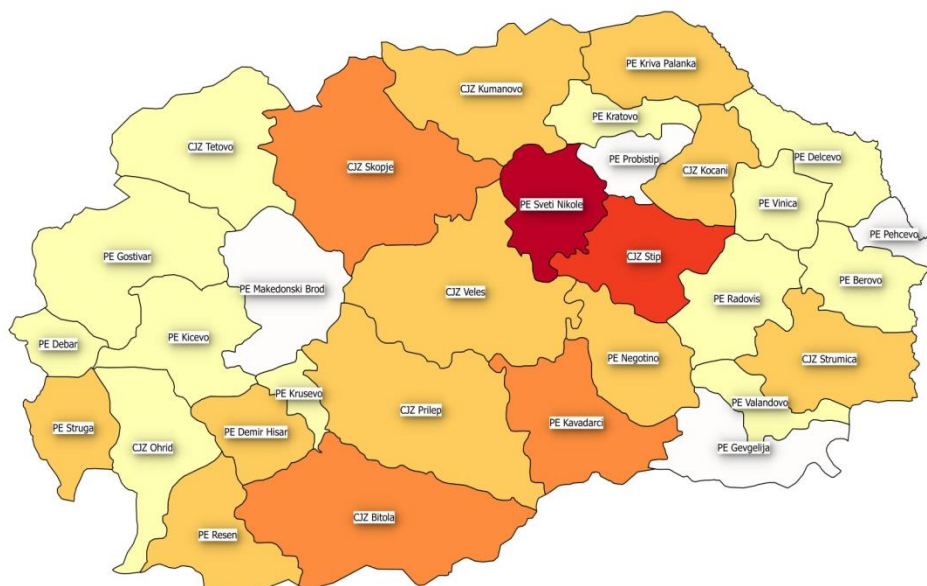
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **февруари 2016**

Скопје, 11.03.2016

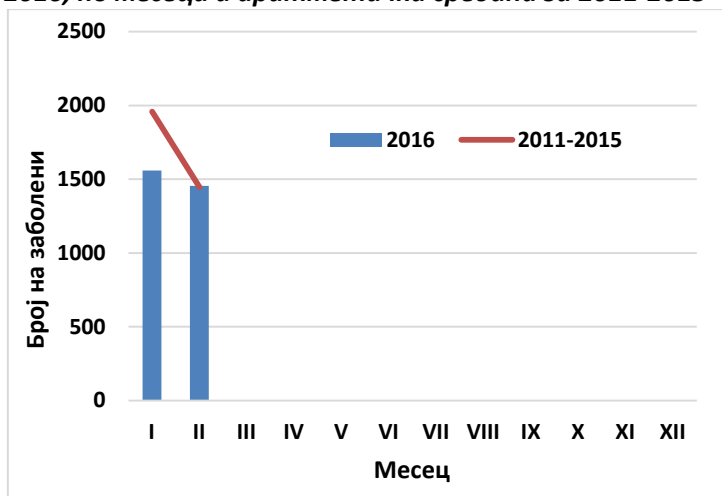
Во текот на месец февруари 2016 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно **1.454 заболени лица** од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатитис Б и Ц), со вкупна инциденца од **70,3/100.000 жители**.

Во однос на претходниот месец јануари 2016, регистрирано е намалување на бројот на заболени лица од акутни заразни заболувања кое изнесува 6,7%. Во однос со месец февруари 2015 година, како и во однос на аритметичката средина за периодот 2011–2015 регистрирано е зголемување од 13,5% и 0,6% соодветно.

Бројот на заболени во месец февруари чини 48,3% од вкупно регистрираните случаи на заразни заболувања во 2016 година.

Кумулативниот број на пријавени случаи до февруари 2016 е за 10,4% поголем од кумулативата на заболени, заклучно со февруари во 2015 година.

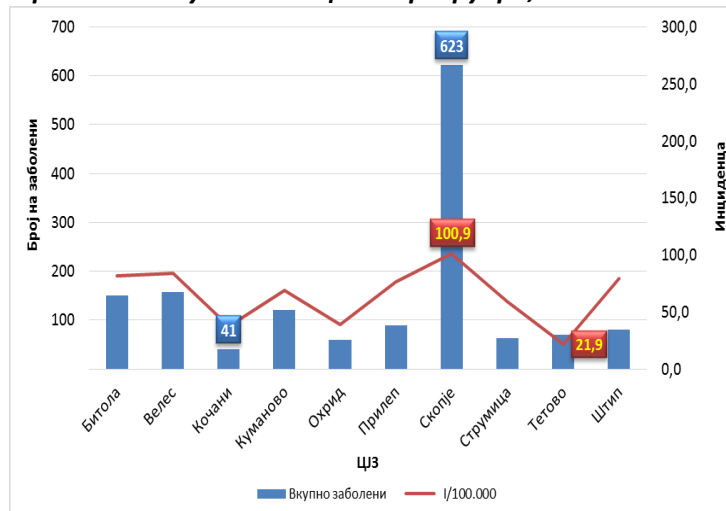
Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2016, по месеци и аритметичка средина за 2011-2015

Во месец февруари, најголем број акутни заразни заболувања се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје (n=623 или 42,8%), а најмал во ЦЈЗ Кочани (n=41 или 2,8%). Нема пријавени заболени лица во ПЕ Пробиштип, ПЕ М.Брод, ПЕ Гевгелија и ПЕ Пехчево (Табела 1 во Прилог).

Највисока инциденца е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Скопје (100,9/100.000), а најниска во ЦЈЗ Тетово (21,9/100.000) (Графикон 2).

Графикон 2: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во февруари, 2016

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во февруари учествуваат со 98,4% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат морбидитет од 69,2/100.000 жители (Табела 1).

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во февруари, 2016

Заболување	Број	I/100.000
Овчи сипаници	678	32,8
Ентероколитиси	574	27,7
Шуга	59	2,9
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	31	1,5
Инфекции предизвикани од E. Colli	27	1,3
Инфективна мононуклеоза	21	1,0
Скарлатина	16	0,8
Инфекции со Хламидија	14	0,7
Вирусен хепатитис Б	6	0,3
Заушки	5	0,2
ВКУПНО	1431	69,2

Првите две најчести заразни заболувања - овчите сипаници и ентероколитите заедно, учествуваат со 86,1% во вкупниот број на заболени, а со 87,5% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец февруари 2016 година.

Во текот на месец февруари, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **овчите сипаници**, со вкупно 678 случаи и морбидитет од 32,8/10,000. Во вкупниот број на заболени во месецот тие учествуваат со 46,6%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања со 47,4%.

Во однос на претходниот месец јануари 2016, бројот на заболени од овчи сипаници е намален за 18,3%. Во однос на месец февруари 2015 постои зголемување од дури 96,0%, додека во однос на аритметичка средина за периодот 2011–2015 се регистрира зголемување од 18,9%.

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2016, пријавените случаи во февруари учествуваат со 45,0%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2016 година, овчите сипаници учествуваат со 50,0%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2016 е зголемен за 74,1% во однос на кумулативата во истиот период во 2015 (заклучно со февруари).

На **второ место** по број на регистрирани заболени во месец февруари се **ентероколитите** (n=574; Mб=27,7/100.000), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 39,5% а во групата на десет најчести заразни заболувања со 40,1%.

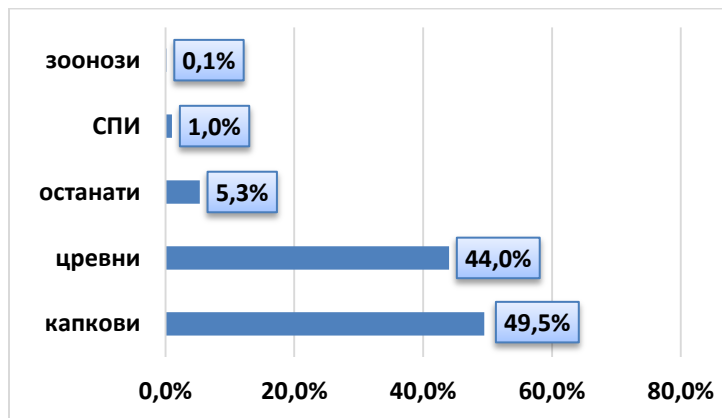
Во однос на претходниот месец јануари 2016, се регистрира намален број на заболени лица од ентероколити за 2,7%. И во споредба со месец февруари 2015 година, како и со просекот за периодот 2011-2015, се регистрира намалување од 15,6%, односно 10,0%.

Во вкупниот број на пријавени ентероколити во 2016, бројот на заболени во февруари учествува со 49,3%. Во вкупно регистрираните акутни заразни заболувања во 2016 година, учеството на ова заболување изнесува 38,6%.

Кумулативниот број на пријавени заболени лица од ентероколити во 2016 е намален за 14,4% во однос на кумулативата за истиот период во 2015 година.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од пријавените заболувања во февруари припаѓаат на групата капкови заразни заболувања (n=720) со инциденца од 34,8/100.000 и чинат 49,5% од заболениите (Графикон 3).

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во февруари, 2016

Од нив, најголем процент чинат пријавите за овчи сипаници со 94,2% (n=678, I=32,8/100.000). Регистрирани се и 21 случај на инфективна мононуклеоза (2,9%; I=1,0/100.000), како и 16 случаи на скарлатина (2,2%; I=0,8/100.000). Во оваа група се пријавени и 5 случаи на заразни заушки.

На второ место во февруари е групата на **цревни заразни заболувања**. Пријавени се 640 заболени (44,0%) со I=30,9/100.000 жители (Графикон 3). Од нив, најголем процент (89,7%) и број (n=574; I=27,7/100.000) се ентероколитите. На второ место се бактериските алиментарни инфекции и интоксикации кои учествуваат со 4,8% (n=31; I=1,5/100.000). Пријавени се и 27 случаи на инфекции предизвикани од Escherihia Coli (4,2%; I=1,3/100,000) и по 4 случаи на салмонелоза и вирусен хепатит А.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во месец февруари, се регистрирани 77 случаи (5,3%, I=3,7/100.000). Од нив, најбројни (n=59, 76,6%) се случаите на шуга со I=2,9/100.000, а регистрирани се и 6 случаи на неодреден вирусен хепатит, по 4 случаи на вирусен хепатит Б и вирусен хепатит Ц и по еден случај на вирусен енцефалитис (WNV случај), бактериски менингит, вирусен менингит и маларија.

Во текот на месец февруари пријавен е еден случај на импортирана маларија. Лицето престојувало три недели во Сиера Леоне и не примало антималярна профилакса. Се работи за странски државјан (Англија), кој 15 години живеел во Македонија (Скопје).

Зоонозите како група во месец февруари се регистрираат со вкупно 2 заболени лица (0,1%; I=0,1/100.000). Регистриран е по еден случај на ехинококоза и бруцелоза (Табела 1 - Прилог).

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на месец февруари 2016, пријавени се 3 нови случаи на ХИВ/СИДА. Трите пријавени лица се од машки пол, а во однос на возраста, едно лице припаѓа на возрасната група од 30-39 години, а две лица се на возраст од 20-29 години. Според местото на живеење, два лица се од Скопје, а еден од Прилеп. Од регистрираните случаи во текот на месец февруари еден е ХИВ позитивен, а 2-та се случаи на СИДА.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 29.02.2016), кумулативниот број на лица со ХИВ/СИДА регистрирани во Македонија за периодот 1987–2016, изнесува **279**:

- лица болни од СИДА - **172**
- ХИВ позитивни лица - **107**.

Од нив,

- починати лица - **80**, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - **199**.

Во однос на другите **сексуално преносливи инфекции**, во текот на февруари се пријавени 14 случаи на инфекции предизвикани од хламидија и еден случај на сифилис (Табела 1 во Прилог).

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Регистрирани се вкупно 9 лица (I=0,4/100.000) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Регистрирани се 4 лица со вирусен хепатит Б, кои согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација и истите не се вакцинирани.

Во февруари, пријавени се и 5 случаи со заразни заушки. Во однос на вакциналниот статус на заболените, 2 лица се комплетно вакцинирани, едно е невакцинирано, а за 2 лица нема податок. Кај четири случаи, болеста е утврдена клинички, а 1 случај е потврден и лабораторски.

Епидемии

Во месец февруари *не е пријавена епидемија на заразна болест* до ИЈЗ.

Смртни случаи

Во текот на месец февруари *пријавен е еден смртен случај* на маларија, претходно коментиран. Смртниот исход е регистриран на 20.02.2016, а починатиот бил хоспитализиран на КИБФС.

ГРИП

Согласно извештајот на **FluNewsEurope** за состојбата со грип во сезоната 2015/2016 во Европа, 25 од вкупно 45 земји-членки во Европскиот регион на СЗО пријавиле среден интензитет. Според географската дистрибуција за 44 земји, 27 од нив пријавиле широка распространетост, пет земји – регионална и 11 локална или спорадична активност.

За сезоната 2016-2017 на северната хемисфера, СЗО издаде препорака за тривалентна вакцина:

- A/California/7/2009 (H1N1) pdm09-like вирус;
- A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)-like вирус;
- B/Brisbane/60/2008-like вирус (Victoria).

Се препорачува квадривалентната вакцина да ги содржи горенаведените плус уште еден тип на инфлуенца Б вирус - B/Phuket/3073/2013-like virus (Yamagata).

Во текот на месец февруари во Република Македонија се регистрирани вкупно 15.489 случаи на грип/заболувања слични на грип, со инциденца 748,6/100.000 жители. Најголем број на заболени се пријавени од ЦЈЗ Струмица (2.162), ЦЈЗ Скопје (1.760) и по 1.460 од ЦЈЗ Битола и ЦЈЗ Велес. Највисока инциденца е забележана во ПЕ Свети Николе - I=3.329,8/100.000 жители и ПЕ Кавадарци (2.611,9/100.000 жители).

Од почетокот на сезоната пријавени се вкупно 20.369 заболени лица (I=984.4/100.000). Од нив, најголем број се пријавени од ЦЈЗ Струмица (2.840), ЦЈЗ Скопје (2.097) и ЦЈЗ Прилеп (2.049). Највисока кумулативна инциденца е забележана во ПЕ Свети Николе и изнесува 4.509,6/100.000, а висока кумулативна инциденца е регистрирана во ПЕ Кавадарци (3.285,8/100.000) и во ЦЈЗ Струмица (I=2.998,4/100.000).

Најголем број на заболени се пријавени во возрастната група од 15-64 години – 13.492 случаи или 66,2% од вкупниот број оваа сезона. Најголема кумулативна инциденца од 1.711,4/100.000 се регистрира кај децата на возраст од 5-14 години.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ од почетокот на сезоната 2015/2016 пристигнати се вкупно 69 биолошки материјали од здравствени установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти, од кои 13 или 18,8% се позитивни на присуство на вирусот на грип (3 се A(H1N1)pdm09, 6 се Influenza A – нетипизирани и 4 - Influenza B).

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици пристигнати во ИЈЗ во текот на месец февруари, 2016 година (n=687).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 10-те Центри за јавно здравје и 4 Подрачни единици.

Во најголем број и процент регистрирани се пријави за докажан микробиолошки причинител од ЦЈЗ Скопје (n=454 или 66,1%), ЦЈЗ Битола (n=84 или 12,2%) и ЦЈЗ Куманово (58 или 8,4%).

Од регистрираните пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/ изолирани причинители во февруари се *Hepatitis virus HCV* (n=210, 30,5%), *Influenza A* (n=86, 12,5%) и *Chlamydia trachomatis* (n=70, 10,1%) (Табела 4 - Прилог).

Во Секторот за контрола и следење на заразните болести пристигнаа 199 пријави за докажан микробиолошки причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици. Сите пријави беа пријавени од страна на микробиолошката лабораторија при Клиничка болница „Аџибадем Систина“ Скопје. Од вкупно пријавените лица, кај 187 лица е докажан anti HCV, а кај 12 - HBsAg. Од вкупниот број (n=199) кај 3 лица докажано е истовремено присуство на anti HCV и HbsAg. Кај сите лица причинителот е докажан со ECLIA методата метода. Сите лица се пациенти во Дијализните центри на Систина низ републиката.

Кузмановска Г., Алексоски Б., Караџовски Ж., Ставридис К., Миќиќ В., Кочински Д., Балажи Л., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Синани Ф., Исмани М.